

НЕОБХІДНІСТЬ СТВОРЕННЯ СИСТЕМИ СТАЖУВАННЯ В БУДІВНИЦТВІ ДЛЯ БЕЗПЕЧНОЇ ТА ПРОДУКТИВНОЇ ПРАЦІ

Актуальність проблеми. Будівництво завжди було небезпечним процесом, котрий впливає на здоров'я людини. Не дивлячись на реалізовані державні програми та постійні перевірки усередині самих компаній, кількість аварій до сих пір досить велика [1]. Ці фактори можуть привести до зупинення будівельних робіт та значних фінансових втрат. Перевірка реально набутих вмінь щодо безпечної праці створить умови для зменшення можливості травматизму на робочому місці.

Мета досліджень. Наголосити та проаналізувати важливість проходження стажування співробітниками будівельної галузі. Аналіз причин нещасних випадків та розробка заходів їх усунення. Основною метою є виявлення важливості стажування в будівництві та інтеграції його на державному рівні в стандарти та норми безпеки праці.

Виклад основного матеріалу. Згідно даних Міністерства статистики України, близько 15% травматизму на виробництві трапляється в будівельній галузі [1]. Також з високим відсотком пов'язана смертність у результаті нещасних випадків. Основними причинами являються:

робота на висоті, причому можливість падіння не лише людини, але й предметів, будівельних матеріалів;

зосередження великої кількості електроінструменту;

масове транспортування землі та матеріалів;

нестационарність будівельних робіт (постійна зміна робочих місць і робочих зон);

ігнорування пробного терміну (стажування) та базових правил дотримання техніки безпеки.

Деяка кількість травм під час будівельного виробництва обумовлена людським фактором та організаційними причинами, порушенням дисципліни.

Таким чином, для зниження травматизму необхідно не лише підвищити якість організації безпечного ведення робіт на будівельному майданчику, але й постійно модернізувати й вже діючі «і так зрозумілі» вказівки та настанови. Необхідність проведення стажування та інструктажів з ТБ давно вже нормативно закріплена в діючих стандартах праці та настанов з техніки безпеки. В деяких з них йде мова про необхідність проведення стажування, проте ясного розуміння як саме її проводити – немає. Загальновідомо, що знання закріплюються на основі практичного досвіду, тому недостатньо просто проводити інструктажі й сподіватись, що потенціальний працівник все усвідомив та не допустить помилки [2].

Аналізуючи статистичні данні травматизму, необхідно звернути увагу на відпрацювання практичних навичок перед тим, як допустити людину до

самостійної роботи. Саме це стажування має бути одним з головних елементів у системі вивчення безпеки праці, адже під час його проходження формуються конкретні безпечні методи й прийоми виконання роботи.

Якщо новоприйнятий працівник не навчився безпечно виконувати свої обов'язки, то це створює додатковий ризик трагедії з усіма подальшими проблемами для керівництва [3]. Тому стажування має бути одним з головних елементів не лише для продуктивної, але й безпечної праці в будівельній сфері.

В зв'язку з тим, що роботодавець націлений в основному на отримання документів, котрі підтверджують знання охорони праці, можна зробити висновок, що існуюча на сьогоднішній день системи безпеки праці, нажаль, направлена на формальне дотримання вимог й потребує модернізації.

Пропонується створити щось на кшталт алгоритму дій роботодавця, котрий націлений допуск працівника без досвіду до самостійної праці й видання розпорядження (або наказу) про це. Основними пропозиціями для поліпшення ситуації з розглянутого питання є:

- складання програми стажування на кожному робочому місці або виду робіт, що виконуються, в котрій буде зазначено, які саме навички та вміння має набути виконавець;
- створення діагностичної мапи у вигляді робочого документу, де будуть зафіксовані вже відпрацьовані безпечні прийоми виконання робіт на інструменті, обладнанні;
- розробка системи з оцінки вмінь працівника та контролю отриманих практичних навичок;
- закріпити на державному рівні перевірку не «правильно заповнених документів», а проводити оцінку фактичній роботі персоналу;
- розглянути можливість включення перевірки якості та повноти стажування до державних стандартів з охорони праці на будівництві.

Усі заходи з проведення стажування мають бути не лише оформлені документально, але й зіставлені з фактичними навичками роботи. Саме формалізація проходження випробувального терміну й представлення його у вигляді алгоритму конкретних дій допоможуть знизити роль людського фактору в помилкових діях працівниках, а також закріпити набуті навички виконання роботи з дотриманням необхідним норм безпеки й вписатися в загальну систему менеджменту виробничої безпеки та здоров'я.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Комплексні статистичні публікації, «Статистичний щорічник України 2020» [Електроний ресурс], URL – http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/publ1_u.htm

2. Global Construction 2025: a global forecast for the construction industry to 2025. [Електронний ресурс], URL: http://www.arcadis.com/Content/Arcadis-Global/docs/publications/Research/Global_Perspectives_2025_Exec_Summary.pdf

3. Охорона праці в будівництві / Сухачов О.А. // 2013 – С. 229 – 232.

4. Occupational health and safety management systems: guidelines for the implementation of OHSAS 18001 (OHSAS 18002:2000). – BSI, 2000.